

[Niels Matthiasen.]

Riddersalen er vel nu for bestandig tabt for teatret, og Allé-Scenens skæbne er endnu ikke afgjort. I dag til formiddag har bygningens ejere givet Teaterselskabet af 1962 bygningen på hånden i 14 dage til en salgssum af 1 050 000 kr. Spørgsmålet er nu, om man ved oprettelse af en selvejende institution, som har til hensigt at drive teaterbygningen uden profitformål, kan opnå de lån og garantier fra stat og kommune, som er nødvendige til sikring af fortsat drift af Allé-Scenen. Forholdet er nemlig det, at de krav, der normalt stilles af teaterbygningernes ejere, næsten umuliggør det for bevillingshaverne at skabe en fornuftig økonomisk baggrund for teatrets drift. Det er i virkeligheden dobbelt driftsherrevinst, som skal ind på teaterdrift: først gevinsten til bygningsejerne og dernæst til dem, der skal drive teatret og skabe økonomisk mulighed for at sætte nye forestillinger op. Det kan teatrene ikke bære, og mange, som måske ellers gerne ville forsøge sig, viger tilbage på grund af denne urimelige økonomi. Man kan frygte, at flere af de eksisterende teatre i det lange løb vil blive nedlagt, fordi bygningsejerne i langt højere grad kan opnå økonomiske gevinster ved enten at udleje teaterbygningerne til andre formål eller nedlægge dem og bygge forretningsejendomme på grundene. Det er derfor ikke nok, at man i denne lovgivning åbner mulighed for, at stat og kommune i fællesskab kan medvirke til at gøre teaterbygningerne til selvejende institutioner. Hvis ejerne nemlig ikke vil, er der ingen mulighed for at sikre teaterbygningerne. Der bør i loven indføres en bestemmelse om, at det offentlige om fornødent kan sikre en teaterbygning ved ekspropriation, eller i hvert fald om, at teaterbygninger ikke må nedlægges.

Det ville være lykkeligt, som nye teaterbygninger kunne rejses, og ofte har man beklaget, at Københavns tidligere overborgmester H. P. Sørensen's tanke om opførelse af et stadsteater ikke blev gennemført. En af årsagerne hertil var vel nok den, at lejen for et sådant teater årligt ville ligge omkring 1 mill. kr. Det siger sig selv, hvor svært det ville blive at skulle spille disse penge hjem, samtidig med at de normale driftsudgifter skulle afholdes. Derfor gælder

det om at sikre de eksisterende teatre, de eksisterende scener, på en sådan måde, at den dobbelte driftsherrevinst fjernes og lejen kommer ned på et rimeligt niveau.

Fra ministeriets side ønsker man, at loven skal fornys om 5 år. Det er rimeligt ved en nydannelse som denne, at man ser, hvordan loven virker, og inden for et kortere åremål tager den op til revision på grundlag af de erfaringer, man har gjort, efterhånden som rammerne udfyldes. Men under udvalgsarbejdet er det nok rigtigt at tage et par enkelte spørgsmål op, som så allerede ved lovens tilblivelse kan finde deres løsning.

Amatørteatret er nødtørftigt nævnt. Amatørteater er jo flere ting. Der findes både det ideelt drevne amatørteater, som har sin vældige kulturelle betydning gennem skabelsen af en aktiv teaterinteresse, og dets arbejde bør vel støttes gennem en konsulentvirksomhed, som skaber bedre baggrund for denne ideelle opgave. Inden for amatørteatret er der imidlertid også foretagender, som nærmer sig diletantkomedien, foretagender, som rent forretningsmæssigt tilbyder foreninger landet over deres stykker og udfolder en slags halvprofessionel teatervirksomhed, der direkte konkurrerer med de rejsende teatre. Noget sådant kan ikke være amatørteatrets opgave, og der er grund til at kortlægge dette forhold.

En anden ting, som det ville være rart at få oplyst, står i forbindelse med teaterrådet, der skal bestå af mindst 7 og højst 12 medlemmer med repræsentanter for landsdelsscenerne, bevillingshaverne i hovedstaden og provinsen, skuespillerne og de dramatiske forfattere. Der savnes én ting, nemlig en repræsentation for publikum. Er det lovens hensigt at skabe en sådan repræsentation blandt teaterrådets 12 medlemmer?

Til lovforslaget om teatre knytter sig lovforslaget om ændringer i biografteaterloven som følge af, at statens tilskud til teaterformål fremtidig skal søges bevilget på finansloven i stedet for at ydes af filmfondens midler. Der er derfor ingen grund til at komme med særlige kommentarer, for det er i virkeligheden kun en ajourføring med lovforslaget om teatre. Derimod vil overførelsen til finansloven nok give anledning til nogle kommentarer. Man vil